

Asia: VN/24437/2024

Lausuntopyyntö metsätalouden tulospäätökset -työryhmän muistiosta

1. Yleinen palaute työryhmän muistiosta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

- o Tuloksista maksaminen on teoriatasolla oikea lähtökohta. Käytännössä alku- ja lopputilanteen tarkka kartoittaminen saavutettujen tuloksien määrittämiseksi vaatii niin paljon voimavaroja, että euromääräiset hyödyt uhkaavat jäädä vähäisiksi. Kriteereiden selkeys ja helppo mitattavuus ovat ensiarvoisen tärkeitä.
- o Tulospäätökseisyys edellyttää puolueetonta tulosten varmistamista. Tämä vaatii resursseja ja kyseisen tahon pitää olla itsenäinen maksajasta uskottavuuden varmistamiseksi metsänomistajan näkökulmasta.
- o Muistiossa olisi ollut tarvetta analyysiin esitysten suhteesta tulossa olevaan lainsäädäntöön esim. ennallistamisasetukseen.
- o Uuden ajattelumallin testaamiseksi pilotointi välttämättömyys.
- o Esitetyistä pilottiehdotuksista osa ei sovellu pohjoiseen Suomeen. Alueen metsänhoidon erityispiirteet olisivat ansainneet tarkemman käsittelyn ja erityisesti sinne kohdennetun pilottihankkeen.
- o 4.4 Vapaaehtoiset hiilimarkkinat: Markkinat ei ole ”odottavassa tilassa ohjeistuksen ja sääntelyn kehittymistä koskevan epätietoisuuden vuoksi”, vaan ne ovat romahtaneet (PTT <https://www.sttinfo.fi/tiedote/70659668/tilasto-romahdus-alkuvuoden-hiili-markkinoilla?publisherId=69819107&lang=fi>) kaksoislaskentaongelman vuoksi. Valtio on ottanut haltuunsa puiden sitoman hiilen, eikä metsänomistaja voi myydä edes omilla toimenpiteillään aikaansaamaa lisäistä hiiltä kompensaatitarkoituksiin.
- o Luonnonlaitumet, jotka ylläpitävät harvinaisia biotooppeja, olisi pitänyt sisällyttää analyysiin.
- o Muistiossa ei käsitellä esitettyjen toimien suhtautumista olemassa oleviin tai tuleviin luonnonarvomarkkinoihin. Kappaleessa 11.7 luonnonarvokauppa nähdään ainoastaan suojeluna, vaikka se tulisi ymmärtää laajemmin sisältäen luontopääoman kasvattamisen esim. kosteikkojen teon, virtavesien kunnostamisen ym. Olisi ollut tarpeen saada analyysi esitettyjen toimien

vaikutuksesta ja valtion mahdollisuuksista toimia ostajana markkinoilla itsenäisesti tai yhteistyössä kaupallisten toimijoiden kanssa.

- o Kuinka konsulttiyritykset saataisiin auktorisoitua niin, että ne keventäisivät hallinnon taakkaa?
- o Tärkeä huomio luvussa 11.5 ”Maanomistajalla ei tällä hetkellä ole tietoa hänen maillaan olevista luontotyypeistä tai niiden tilasta. Tiedon puute voi johtaa tahattomasti kohteen heikentämiseen, mutta myös siihen, ettei ennallistamiseen positiivisesti suhtautuva maanomista osaa ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin. Metsänomistajille voitaisiin tuottaa Metsään.fi-palveluun tieto luontotyyppin sijainnista ja tarvittaessa ehdotus kohteelle soveltuvasta luonnontilaa parantavasta toimenpiteestä. Tiedon avulla voitaisiin ohjata metsänomistaja tiedostamaan kohteiden olemassaolo ja niiden hoitotarpeet.”

2. Tulospöytäkirjojen tukien ja ympäristöllisen tarjouskilpailun vahvuudet ja heikkoudet verrattuna perinteiseen tukijärjestelmään, jossa korvataan kustannuksia ja tulonmenetyksiä.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

- o Tarjouskilpailu on suurimmille metsänomistajille helpompaa kuin pienille. Pääosa pienemmistä metsänomistajista ei pysty osallistumaan kilpailutuksiin niiden käytettävissä oleviin resursseihin nähden korkean vaatimuksen takia.
- o Malli on hallinnollisesti raskas. Kuinka konsulttiyritykset saataisiin auktorisoitua niin, että ne keventäisivät hallinnon taakkaa?

3. Työryhmän esittämien pilottiehdotusten toteuttamiskelpoisuus.

3.1 Taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen korotus lehtipuuosuuden perusteella (luku 9.1)

- o Helppo jatkumo nykyiselle mallille, mutta ei sovellu pohjoiseen Suomeen, missä lehtipuuta esiintyy luontaisesti vähemmän.

3.2 Suojavyöhykkeiden jättäminen virtavesien rannoille (luku 11.2)

-

3.3 Soiden aktiivinen ennallistaminen (luku 11.5)

-

3.4 Soiden aktiivinen ennallistaminen (luku 11.5)

-

4. Millaisia vaikutuksia työryhmän esittämällä tuella olisi?

4.1 Taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen korotus lehtipuuosuuden perusteella (luku 9.1)

-

4.2 Suojavyöhykkeiden jättäminen virtavesien rannoille (luku 11.2)

-

4.3 Soiden aktiivinen ennallistaminen (luku 11.5)

-

4.4 Lehtojen luonnonhoito (luku 11.6)

-

5. Kehittämisehdotukset työryhmän pilottiehdotuksiin.

5.1 Taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen korotus lehtipuuosuuden perusteella (luku 9.1)

- ☐ Ei sovellu pohjoiseen Suomeen

5.2 Suojavyöhykkeiden jättäminen virtavesien rannoille (luku 11.2)

- ☐ Suojavyöhykkeet olisivat erinomainen kohde luonnonarvokaupalle.
- ☐ Tulospäätösten mittaaminen on helppoa, koska kyseessä on säilyttävä toimenpide, joka ei edellytä toimenpiteitä. Tämä on myös heikkous: mitään erityisiä toimenpiteitä ei tarvita, jolloin korvaus voidaan laskea menetetyn puunmyyntiansion mukaan.

5.3 Soiden aktiivinen ennallistaminen (luku 11.5)

- ☐ Helppo toteuttaa ja monimuotoisuuden kannalta hyvä.
- ☐ Ennallistamisesta saadaan ilmastohyöty, kun ennallistamiset kohdistetaan epäonnistuneisiin ojituksiin, missä ei ole saatu tavoiteltua puustoa aikaiseksi.
- ☐ Rehevillä soilla, missä on puusto, ei kannata/pidä ennallistaa ilmastosyistä. Ilmastönäkökulmasta metsätalouden jatkaminen on tehokkaampi keino kuin ennallistaminen.
- ☐ Vesistöhyödyt alavirrassa ovat negatiiviset lyhyellä aikavälillä.

5.4 Lehtojen luonnonhoito (luku 11.6)

- ☐ Ei sovellu pohjoiseen Suomeen

Collander Kimmo

Maanomistajain Liitto - Jordägarnas Förbund ry - Lausunto on
Maanomistajain Liiton ja Suomen Yhteismetsien yhteinen